

Bibelgaven 2|19

BIBELSELSKAPETS INTERNASJONALE ARBEID

Bibelgaven
besøker
IRAK

– **Se, tomme bibelesker** etter utdeling av bibler, smiler Nabil Omiesh i en av kirkene som IS brente i Irak. Nye bibler kommer fram til kirkene på Ninive-sletta, konstaterer han med glede. – **Takk, Gud!** sier de som får en ny bibel, forteller han. – Men vi trenger enda flere bibler, sier kirkene til oss. Les mer om bibelarbeidet i Irak på side 5–17

BIBELGAVEN nummer 2 2019
Årgang 58

Bibelgaven (tidligere: Nytt om Bibelen)
kommer ut fire ganger i året.

Bladet sendes gratis til alle givere og
andre interesserte.

OPPLAG DETTE NUMMER:
18.000

Ettertrykk er tillatt ved kildeangivelse.

BIBELMISJONENS GAVEKONTO:
3000.16.16869

ANSVARLIG REDAKTØR:
Hans J. Sagrusten
Telefon 47 97 64 73
hjs@bibel.no

REPORTASJE FRA IRAK:
Turid Barth Pettersen
og Lina Musharbash

FORSIDEFOTO:
Turid Barth Pettersen

LAYOUT:
Ole Arnøy

TRYKK:
Andvord Grafisk as

BIBELGAVEN
Postboks 6624 St. Olavs plass,
0129 Oslo
Telefon 47 97 64 70
www.bibel.no

GENERALSEKRETÆR:
Paul Erik Wirgenes
Telefon 47 97 64 64
pew@bibel.no

BIBELMISJONSLEDER:
Bernt G. Olsen
Telefon 47 97 64 71
bgo@bibel.no

MELDING OM
ADRESSEENDRING:
Telefon 47 97 64 70
giver@bibel.no

Gud elsker menneskers hjertespråk

Paul Erik Wirgenes

GENERALSEKRETÆR I BIBELSELSKAPET

Da jeg som ung besøkte min gamle bestemor ville hun ofte at jeg leste en bibeltekst for henne. Helst ville hun bli lest for fra den gamle bibelen sin. «Det er liksom Bibelen i hjertet mitt», sa hun.

Bibelen hennes var stor og slitt gjennom et helt livs lesning. Heldigvis fikk jeg lov til å bestemme selv hvilken tekst som skulle leses. Jeg var ikke veldig erfaren med å lese bøker med gotiske bokstaver, så jeg valgte tekster jeg nesten kunne utenat. Bestemor ble glad og imponert over hvor godt jeg leste fra den gamle boken.

«**Tenk at Gud snakker hadiyya!**» hørte jeg en etiopisk kvinne sa med sprudlende latter og stor glede. For første gang hørte hun Bibelen lest på sitt eget morsmål. Dette året ferdigstiller Det etiopiske bibelselskapet flere bibeloversettelser. Vi har vært med og finansiert tre av disse oversettelsene, til konso-, kambatta- og hadiyya-språket.

Jeg hører noe av det samme hos bestemor og hos den etiopiske kvinnen. Jeg

hører gleden over å høre Ordet fra Gud på sitt eget morsmål. Gleden over at Gud ikke er en fremmed, men at Gud er nær og en av oss. Jeg tror Gud elsker menneskers hjertespråk. Når vi får Bibelen på vår egen språkform og i et godt grafisk uttrykk, taler ordenes budskap til vår tanke og vår sjel.

Dette halvåret har vi ferdigstilt to nye oversettelser. Den sørsamiske tekstboken med kirkeårets tekster fra Svenska kyrkans og Den norske kirkes tekstreker ble ferdig i høst. Nå ligger den nye nordsamiske Bibelen til bruk på nettet og er snart i trykken. Det ligger i den kristne tros grunnforståelse at Ordet er oss nær. For Gud taler alle menneskers språk.

Det er flott å være generalsekretær i Bibelselskapet. Vår visjon og vårt arbeid er en hellig, rastløs leting etter dette språket som er tro mot de bibelske tekstenes grunnspråk, og som samtidig tilrettelegger disse bøkene for menneskers dagligspråk. ●

Vil du vite mer om testamentariske gaver?

Hvis du ønsker å få tilsendt Bibelgavens brosjyre med informasjon om testamentariske gaver, kontakt oss på tlf. 47 97 64 70, eller e-post: giver@bibel.no

Bibelgaven

Bibelselskapets misjonsarbeid

10

«Det er svartsvidd helt oppe i kuplene og i takhvelvingene. Men kirken er i bruk. De setter inn klappstoler og holder gudstjeneste likevel.»

Turid Barth Pettersen har besøkt de utbrente kirkene i Qaraqosh på Ninive-sletta i Irak.

Les mer om bibelarbeidet i Irak på side 5–17.

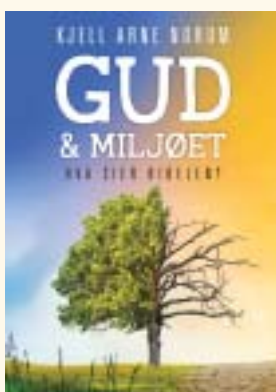
Bibelgaven 2|19

► IRAK:	- Ikke én forlot troen	5
IRAK:	- Måtte forlate alt	6
IRAK:	- Takk, Gud!	8
IRAK:	- Be for oss!	10
IRAK:	- Jeg vil ikke miste håpet!	12
IRAK:	- Jesus hjelper oss ut av fortvilelsen	16
VERDEN:	Bibelen – no på 692 språk	18
NORGE:	- Som å komme tilbake til en venn	20
NORGE:	Bibelen som ble funnet fram igjen	23

NY VERBUMBOK

Gud og miljøet – hva sier Bibelen?

KJELL ARNE NORUM

Er det plass til gleden over skaperverket til tross for klimakrisen som truer? Bibelen kan inspirere oss til å få sunne holdninger og motivere til handling for å ta vare på miljøet. Kjell Arne Norum belyser både gleden og alvor ved et særdeles aktuelt tema.

Kr 298,-

www.verbumforlag.no

Takk for Bibeldagen

På Bibeldagen 2019 støttet norske menigheter bibelarbeidet i Etiopia. Med de innsamlede midlene skal en oversettelse av hele Bibelen nå fullføres på tre av Etiopias 81 språk.

Hadiyya-, konso- og kambatta-språket blir talt av mer enn 2,4 millioner mennesker til sammen. I 2019 skal de tre oversettelsene fullføres, og de første 17 000 biblene skal trykkes, med hjelp av norske menigheter. Takk for gavene til Bibeldagen 2019!

Fra Bibelselskapet i Etiopia deltok generalsekretær **Yilma Getahun** (bildet), som talte på møter i Oslo, Ski, Kristiansand og Arendal.

Bibeldagen 2020: Kina

Bibeldagen 2020 feires 8.–9. februar og har fokus på Kina. Med minst 50 millioner kristne er Kina et av landene i verden med flest kristne. Det samles flere til gudstjeneste i Kina på en vanlig søndag enn i noe annet land.

På Bibeldagen 2020 vil norske menigheter støtte trykking av rimelige bibler til kristne på landsbygda. Papiret til en kinesisk bibel koster 10 kroner.

Siden bibeltrykkeriet i Nanjing ble åpnet i 1987 er det trykket mer enn 80 millioner bibler til kirken i Kina. På Bibeldagen 2020 vil vi hjelpe kirken å nå alle de kristne i landet med bibler.

Lansering tross vulkanutbrudd

De siste månedene har det vært en bølge av jordskjelv, flommer, branner og vulkanutbrudd i verden. I tillegg til all menneskelig lidelse har noen katastrofer også rammet bibeloversettelsesprosjekter.

I Papua Ny Guinea ødela et jordskjelv (7,5 på Richters skala) to sentre for bibeloversettelse. Og i **Vanuatu** i Stillehavet gjorde to store vulkanutbrudd at lanseringen av Det nye testamentet på Havakinau-språket måtte utsettes. Askeskyen fra vulkanen Monaro Vuoi nådde 11 kilometers høyde, og 11 000 mennesker måtte evakueres fra øya Ambae.

De 1000 første eksemplarene av Det nye testamentet skulle opprinnelig lanseres i september 2018. De ble endelig innviet i mars, under en kristen kvinnekongress. 200 kvinner danset, sang og lovryste Gud for den nye bibelteksten.

Da pastor Pollyana Banga leste den første teksten på sitt eget morsmål under innvielsen, var det med tårer strømmende nedover ansiktet. Også de fleste i forsamlingen gråt av glede, forteller Bibelselskapet i New Zealand. (www.biblesociety.org.nz)

– Ikke én forlot troen

Da de kristne i Irak fikk valget mellom å konvertere og å flykte, var det ikke en eneste som forlot sin kristne tro, forteller bibelmisjonsleder **Bernt G. Olsen**.

Jeg kom til Erbil i Nord-Irak dagen før angrepet for å gjenerobre storbyen Mosul begynte. Du vet at du er i sentrum av verdens begivenheter når du møter CNN og ABC News i heisen på hotellet.

Dagen etter møtte vi biskop **Yohana Petros Mouche** som beskrev de kristnes situasjon for oss.

Det sterkeste var å høre ham fortelle om da IS malte bokstaven noun for «nasareer» på dørstolpene. Alle kristne hjem ble merket på denne måten. De som bodde i husene fikk to valg: å vende om til Islam – eller forsvinne. Dagen etter reiste de kristne i hundretusener.

«**Men IKKE EN forlot sin kristne tro**», sa biskop Mouche til meg.

Så viktig er troen for dem. Jeg undret meg om det samme ville skjedd i Norge.

Ber om hjelp

Hvorfor støtter vi Bibelselskapet i Irak med bibler og annet materiell? Fordi de ber oss om det – og fordi kirkene ber Bibelselskapet om hjelp. Men nå er det ikke lenger bare kristne som ønsker seg bibler. Mange frustrerte muslimer ønsker også å få nærmere kjennskap til den kristne tro.

Du og jeg kan støtte de kristne i Irak ved å be for dem: Be om at de endelig må få fred, at kirker, hus og hjem blir bygget opp igjen, og at de kan få leve trygt og sikkert i landet. Vi kan dessuten hjelpe dem med gaver, slik at de får de biblene de ønsker seg til seg selv, sine barn og naboer og venner.

Borgerkrig og IS

Invasjonen av Irak i 2003 som ledet til Saddam Husseins fall, ble starten på en borgerkrig, ikke minst mellom sjia- og sunni-muslimer. Men krigen gikk også hardt utover den kristne minoriteten i landet. Mange

flyktet til Syria, eller til de kristne byene i nord, til Mosul og områdene omkring.

Men da borgerkrigen begynte i Syria i 2011, var ikke heller Syria noe trygt sted for de mer enn en halv million kristne som var flyktet dit. De ble nok en gang drevet på fukt. Fremveksten av IS og kalifatet de dannet, drev rundt en million kristne på flukt i 2014.

En framtid i Irak?

Den kristne kirke i Syria og Irak er den eldste i verden og går helt tilbake til aposteltiden. Men nå er det mange som spør seg om kirken i det hele tatt har en framtid i denne delen av verden.

Det vet jeg den har. Men flertallet av de kristne som har blitt drevet på flukt til Europa, Canada og Australia, kommer ikke til å vende tilbake igjen, selv om det skulle bli fred. Fortsatt er det vanskelig å være kristen mange steder, og de eneste trygge stedene er i de kurdiske områdene i Nord-Irak. Der var det ikke kristne tidligere, men nå har de fått et fristed der.

Bibelen er sentral

Før krigen hadde mange kristne et mindre aktivt forhold til sin kristne tro – nå er den blitt selve håpet og livet. Helt sentralt i dette står Bibelen. Når de ber oss om hjelp, må vi derfor stille opp der vi kan.

I dag vender mange kristne tilbake til de kristne byene rundt Mosul, som Qaraqosh. De trenger vår hjelp, og Bibelselskapet er selvsagt der for å gi dem bibler. Men vi vet at de trenger så mye mer. De trenger opplæring, de trenger å få leget sår på sjelen, de trenger å vite at de ikke er alene. ●

Bernt G. Olsen

BIBELMISJONSLEDER

– Hvorfor støtter vi Bibelselskapet i Irak med bibler og annet materiell? Fordi de ber oss om det – og fordi kirkene ber Bibelselskapet om hjelp.

Bli med Bibelselskapet til Albania

Bli med Bibelselskapet og SmartReiser til Albania

26. september til

5. oktober 2019.

Lær mer om landet, i møte med lokale menigheter og med bibelarbeidet i det sjarmerende landet ved Adriaterhavet. Været er velegnet for nordmenn, med godt middelhavsklima. Reiseleder er tidligere generalsekretær i Bibelselskapet, Stein Mydske.

Pris fra Oslo kr. **15.900,-** per person. Les mer på

www.bibelgaven.no.

– Måtte forlate alt

– Jeg måtte
forlate alt jeg eide.
Men det er jo slik
jeg en gang skal
forlate denne
verden – jeg skal
ikke ha noen ting
med meg! Gud
viste meg at alt jeg
har her på jorda,
kommer til å bli
verdiløst en gang.

Fader Younan, den syrisk-
katolske kirke (side 16–17)

I dette nummeret av Bibelgaven kan du lese om bibelarbeidet i Nord-Irak. Reportasjene i bladet er skrevet av Lina Musharbash fra Bibelselskapet i Jordan og Turid Barth Pettersen fra Det Norske Bibelselskap etter sine reiser høsten 2018.

DE SOM VENDER TILBAKE TIL NORD-IRAK, prøver å ta opp igjen de daglige gjøremålene. Men de fleste vender tilbake til ødelagte hjem og kirker. «Ødeleggelsene er hinsides alt hva du kan forestille deg. Storbyen Mosul er fullstendig knust», forteller **Lina Musharbash** etter sine reiser til Irak. ▼

- Alt ble brent

Høsten 2017 sto **Nabil Omiesh**, generalsekretær i Bibelselskapet i Irak, i den syrisk-katolske katedralen i Qaraqosh og så på ødeleggelsene:

- Jeg gråt da jeg kom inn. I dette rommet pleide de kristne å oppbevare sine personlige bibler som de brukte i kirken. Minst fem hundre bibler var det her inne. Nå er alt borte. Til og med barnebiblene er brent.

Foto: Wassim Keloony

– Takk, Gud!

I den kristne byen Qaraqosh ble alle biblene brent. Nå smiler generalsekretær **Nabil Omiesh** når han finner tomme esker etter bibelutdeling i de utbrente kirkene. – Biblene kommer fram!

Turid Barth Pettersen har i en årrekke vært Bibelselskapets spesialkonsulent for Syria og Irak. Høsten 2018 var hun tilbake i Nord-Irak for å møte de kristne i byene på Ninive-sletta. Hun besøkte også den kristne byen **Qaraqosh** og den store syrisk-katolske katedralen som ble brent av IS i 2014.

Sammen med henne reiste generalsekretær Nabil Omiesh i Det irakiske bibelselskap. I Bibelgaven nummer 1/2018 delte vi et bilde (helt til venstre) der han sto i et utbrent rom i nettopp denne kirken.

– Her var det fem hundre bibler, sa han den gang, med tårer i øynene.

Nå kan Nabil vise norske bibelvenner tomme esker etter utdeling av nye bibler – i den samme kirken.

Tatt i bruk

På Bibeldagen 2018 samlet norske menigheter inn penger til nye bibler til kirkene i Irak. Under besøket sist høst fikk Turid Barth Pettersen se at pengene har kommet fram: I kirken var det nå fullt av tomme bibelesker.

– De tomme kartongene viser at de biblene vi har sendt, har blitt tatt i bruk med det samme, sier Turid.

– Alle biblene som var her før, gikk jo opp i røyk. Men de som kommer inn nå, blir delt ut og tatt i bruk med en gang.

Å dele ut bibler er en svært personlig sak for Nabil Omiesh, forteller Turid Barth Pettersen.

– Nabil ville så gjerne vise meg disse tomme pappeskene. Jeg tror det er dette han gløder for – å dele ut bibler. Det er dette han arbeider og strever for hele tiden – å ha noe å dele ut til dem som ønsker seg en bibel.

Bibler og kalendere

På en dårlig telefonlinje bekrefter Nabil Omiesh at det er tomme bibelesker vi ser på bildene.

– Det er to typer esker vi ser. I noen har det vært bibler, og i andre har det vært kalendere med daglige bibelvers. I fjor delte vi ut 3000 bibler og 20 000 bibelkalendere til hjemvendte familier i Qaraqosh, Bartallah og de andre byene på Ninivesletta. Bare i jula distribuerte vi mer enn ett tusen bibler. Med fem personer i hver familie har vi nådd minst 15 000 mennesker med disse biblene, sier han.

– Hvordan reagerer de som får en bibel?

– Jeg husker spesielt en mann som sa til meg: «**Takk, Gud! Nå har jeg en ny bibel, kirkene våre er åpnet igjen – og ingen kan ta Jesus ut av hjertet vårt!**»

Ber om hjelp

Å distribuere bibler i de kristne byene på Ninive-sletta er et av de viktigste prosjektene til Det irakiske bibelselskap i år. Nabil Omiesh forteller at lederne i både de kaldeiske, de assyriske og evangeliske kirkene har vendt seg til Bibelselskapet og bedt om hjelp når de nå tar opp igjen virksomheten.

– De vil trenge all mulig støtte for å klare denne vanskelige oppgaven, forteller han.

– Det er et enormt behov for åndelig hjelp, og Bibelselskapet er de nærmeste til å støtte kirkene. Vi vil gi all mulig hjelp når de kristne nå vender tilbake.

Sammen med Nabil Omiesh besøkte Turid Barth Pettersen også den syrisk-katolske biskopen i Qaraqosh, **Yohanna Petros Mouche**:

– Da vi spurte hva de ønsker, svarte han veldig tydelig: «Vi trenger fortsatt bibler. Ja, det er det vi først og fremst trenger!» Han var veldig tydelig på at det er fantastisk med alt det som er gitt og delt ut. Men han sa også: «**Vi trenger enda flere bibler!**» ●

– Trenger flere bibler

– Da vi spurte biskopen hva de ønsker, svarte han veldig tydelig: «Vi trenger fortsatt bibler. Ja, det er det vi først og fremst trenger!»

– Han var veldig tydelig på at det er fantastisk med alt det som er gitt og delt ut. Men han sa også: «Vi trenger enda flere bibler!»

Turid Barth Pettersen (t.v.) besøkte høsten 2018 biskop **Yohanna Petros Mouche** i den syrisk-katolske kirken i Qaraqosh.

FOTO: NABIL OMIESH

Nabil Omiesh med innholdet i matpakkene

Mat og bibler

Bibelselskapet i Irak driver også utdeling av mat og andre nødvendige artikler i samarbeid med kirkene og andre organisasjoner.

Turid Barth Pettersen fikk være med på en utdeling.

– De passet nøye på at de ikke lokket folk til å ta imot bibler ved å dele ut mat.

Derfor brukte de mye tid på å snakke med folk.

– Alle visste at vi kom fra Bibelselskapet, og at alle som ønsket det kunne få en bibel. Men dette var ingen betingelse for å få mat. I stedet noterte de hvem som ønsket en bibel, slik at de kunne besøke dem senere. Det var veldig mange som ville ha besøk av Bibelselskapet.

– Folk skjønnte at Bibelselskapet står for noe positivt og ønsker å hjelpe dem. Mange av de som kom for å få mat var flyktninger og hadde kommet fra andre steder i Irak, eller fra Syria.

– Be for oss!

Turid Barth Pettersen har vært tilbake i Nord-Irak for å møte de kristne. Hun formidler sterke inntrykk fra Qaraqosh, hvor kirkene ble brent i 2014. – Be for oss, sier de kristne i Irak.

– Alle kirkene i Qaraqosh er ødelagt, også den store katedralen. Det er vanskelig å forstå hvordan de kan ha fått den til å brenne så kraftig, sier Turid.

– Det er svartsvidd helt oppe i kuplene og i takhvelvingene! De må ha brukt bensin for å skape så sterk varme. Men kirken er i bruk. Da vi var der, holdt de på å reparere den.

Det pågår murarbeider i den store kirken. Hullene i gulv, tak og vegger blir tettet. Foreløpig mangler det inventar og benker.

– De setter inn klappstoler og holder gudstjeneste likevel. Alteret står jo der, selv om det er helt svidd.

Tør ikke vende tilbake

I Qaraqosh er folk i ferd med å rydde opp etter ødeleggelsene under krigen. Kirkene blir reparert. Mange har kommet tilbake til hjembyen, men slett ikke alle.

– Noen tør ikke å komme tilbake, sier Turid.

– Noen har greid å etablere seg andre steder, og velger å bli værende på steder de oppfatter som tryggere, forteller hun.

– Er folk redde?

– Vi spør om folk er redde, og det er de jo. For de opplever at situasjonen er ustabil. Selv om IS nå er borte fra dette området, er det likevel mange grupper og militser, og folk blir stoppet på kontrollposter. De synes ikke at livet er lett, og de er veldig utsatt, sier Turid.

Har kofferten pakket

Turid snakket med «**Rima**», en kvinne som arbeider med traumebehandling blant både kristne og jesidier.

– Hun går med korset rundt halsen. Men hun har også kofferten pakket under senga. For hun vet at hun plutselig kan komme til å måtte flykte.

– Hva er det sterkeste inntrykket du sitter igjen med etter besøket?

– Jeg synes det er veldig sterkt å se den viljen de har til å få tilbake kirkene sine og det livet de levde. Og at de fortsatt tør å være synlige som kristne i dette området. Det gjør inntrykk når du snakker med henne som flyktet sammen med jesidier opp på Sinjar-fjellet og bodde der i flere år, og som fortsatt driver arbeid med disse menneskene. Hun har jo også sine egne traumer, men er likevel så bestemt på at hun vil gjøre alt hun kan for å hjelpe, og at hun vil vise hva hun tror på.

Betyr veldig mye

– Hva betyr arbeidet som Det irakiske bibelselskapet driver, for folket i Nord-Irak?

– Det betyr veldig mye – det så vi overalt. Vi så hvordan Bibelselskapet ble tatt imot og hvor viktig det var at de er der.

Arbeidet betyr mye også for Turid selv.

– Jeg har vært spesialkonsulent for Syria og Irak i mange år, og det har gjort veldig mye med meg. Jeg klarer ikke å slippe tak i dette arbeidet, selv om jeg er blitt pensjonist. Særlig ikke i den situasjonen som de er i nå. Det er et stort privilegium å få lov til å følge dette arbeidet videre.

– Hva sier folk i Irak til deg?

– Det de alltid sier, i tillegg til at de trenger bibler, er at de kristne i Norge må be for dem. Det hører du nesten overalt. Det er ikke så vanskelig å oppfylle det ønsket. Jeg tenker at når vi ber for dem, blir vi selv også bevisste på at mange kristne har det mye vanskeligere enn vi.

– **Jeg har sett mye sterk tro i Irak. Det gjør sterkt inntrykk å se hvor mye folk er villige til å ofre, lide og gjennomgå for det de tror på.** ●

NY VERBUMBOK

Åtte dager i Jerusalem

OLE CHRISTIAN KVARME

Denne boken tar oss med til Jerusalem og de siste dramatiske dagene av Jesu liv. Med bakgrunn i bibelsk og jødisk tradisjon trekkes linjene til vår kristne påskefest og det spesielle innholdet som knytter seg til hver enkelt av disse åtte dagene.

Revidert utgave av boken med samme tittel fra 1996.

Kr 349,-

 Verbum

www.verbumforlag.no

Ninivesletta

Den assyriske befolkningen i Irak er hovedsakelig konsentrert om Ninivesletta, som regnes som det opprinnelige assyriske landområdet. Folket her er etterkommere av det antikke assyriske imperiet, som kollapset mellom 612 f.Kr. og 605 f.Kr.

De snakker et gammelt språk som heter «assyrisk», «syrisk», «arameisk» eller «ny-arameisk».

(Kilde: Fader Younan Hano)

Ninivesletta har ruiner av historiske byer som Ninive og Nimrod. Profetene Jona og Nahum anses å være begravet her. I området finnes byer, kirker og kloster som er godt over tusen år gamle.

Assyrerne på Ninivesletta tilhører for det meste den kaldeisk-katolske kirke, den syrisk-katolske kirke og den syrisk-ortodokse kirke. En liten del tilhører Østens assyriske kirke.

(Kilde: Wikipedia)

Lara og Ihsan og de to barna har fått reparert huset sitt, men har ennå ikke råd til å kjøpe nye møbler etter at IS ødela alt i 2014.

– Jeg vil ikke miste håpet!

I vinter kunne de kristne for tredje gang feire jul på Ninivesletta etter at området ble frigjort fra IS. En blanding av smerte, glede og håp preger julefeiringen.

Det er like før jul jeg besøker Ninivesletta og den kristne byen Qaraqosh. Omkring meg ser jeg hus og kirker bli bygget opp igjen, og slagordene til IS bli malt over.

Den store Mariakirken i Qaraqosh, en av de eldste og vakreste kirkene i Irak, er ennå ikke ferdig restaurert. Væpnede politimenn fra

sikkerhetsstyrken NPU står vakt utenfor.

Jeg var i denne kirken for nesten to år siden. Det var hjerteskjærende å se bibelrommet i kirken fullstendig utbrent. I veggene ser jeg fortsatt kulehullene som vitner om brutaliteten til IS.

Ikke noe sted som hjemme

Jeg er her for å møte de jeg intervjuet forrige gang jeg var i Qaraqosh. Den gangen møtte jeg **Lara** og **Ihsan** i det ødelagte huset deres.

Jeg møter dem i huset deres, som nå er blitt reparert. Men huset er ennå tomt, fordi de ikke har hatt råd til å kjøpe møbler.

I ansiktet deres kan jeg ane hvor mye lidelse de har vært gjennom.

– Ikke noe sted er som hjemme, sier Lara med et tappert smil.

– Jeg er optimistisk, på tross av vanskeligheter og frykt. Jeg vil ikke miste håpet! Håpet skal aldri bli borte fra hjertet mitt!

Ikke trygt ennå

Ihsan, mannen hennes, er mer forsiktig. Selv om de eier sitt eget hus og han har startet en liten bedrift, føler han seg fortsatt ikke trygg.

– Jeg driver en dagligvarebutikk. Men situasjonen er ennå ikke normalisert. Jeg kan ikke si at det er hundre prosent trygt ennå. Jeg drømmer om å kunne ha fred, både inni meg og i byen min, men frykten styrer fremdeles tankene mine til en viss grad.

Ihsan frykter at en ny runde med farer vil være slutten for de kristne i området.

– Kommer alt dette til å skje igjen? Jeg vet ikke. Gjennom hele vår historie har det vært forfølgelser fra tid til annen, så vi har ingen garanti for at det ikke kan skje på nytt.

Jeg får spise lunsj med familien til Lara og Ihsan. Gjestfriheten de viser, selv med sin økonomiske situasjon, berører meg sterkt. Moren til Lara har laget deilig irakisk mat. Jeg kan kjenne håpet som denne familien har – og viljen som får de kristne til å prøve å leve videre i hjemlandet sitt.

Starte på nytt

Jeg går gjennom gatene i Qaraqosh: Mange butikker er åpne, mens noen er stengt. Mange hus står tomme, fordi eierne har reist. De har dratt til Europa, Australia eller Amerika, til Jordan eller Tyrkia. Noen kommer tilbake, men bare for å selge huset, så de kan starte på nytt et annet sted.

Også skolene åpnes igjen. Tjuenen offentlige skoler er gjenåpnet, i tillegg til tre kristne skoler. Tusenvis av hus i de kristne byene er ødelagt. I 2017 startet arbeidet med å bygge alt opp igjen. Tre kirker har gått sammen for å hjelpe kristne lokalsamfunn som mangler penger til reparasjon.

Omkring 25 000 av innbyggerne har vendt tilbake til Qaraqosh. I andre kristne byer på Ninive-sletta har færre enn halvparten av innbyggerne vendt tilbake.

Det kan være at fremtiden er annerledes enn fortiden. Men noen har et håp som gjør at de er villige til å starte fra null og bygge livet sitt opp igjen. De kristne i Irak vil fortsette å vitne om sin tro, slik de alltid har gjort. ●

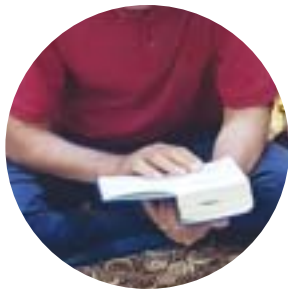
Enorme ødeleggelser

Omfanget av ødeleggelsene i Nord-Irak er enormt:

- 132 kirker er brent
- 197 kirkelige bygninger er skadet
- 34 kirkelige bygninger er helt utslettet.

Tallet på kristne i Irak er kraftig redusert, til bare 250.000 mennesker.

I den siste folketellingen fra 2003 ble den kristne befolkningen beregnet til å være mellom 1,2 millioner og 2,1 millioner mennesker. Nå er bare en kvart million igjen.

Mat og bibler

«Sami» har klart å starte en liten dagligvarebutikk. Butikken dekker ikke alle utgifter, men i det minste husleien. Med hjelp fra Bibelselskapet og andre mennesker kan familien leve et verdig liv. Utvalget i butikken er lite, det står bare noen få varer på hyllene.

– Disse varene holder seg, selv om jeg ikke får solgt dem. Før tapte jeg mye penger på grønnsaker jeg måtte kaste, fordi de ble for gamle.

Bibelselskapet i Irak hjelper de som trenger det med både mat og bibler. Utdelingen skjer i samarbeid med kirkene i Irak.

Det Norske Bibelselskap støtter i 2019 arbeidet i Irak med midler til utdeling av 1000 bibler og 32 000 kalendere med bibelvers.

– Velger Jesus framfor alt i hele verden

Lina Musharbash sammen med «Leyla» og «Sami» og familien.

«Sami» og «Leyla» gir i dette intervjuet et unikt innblikk i hvordan det er å leve som kristen konvertitt i Irak. De ble kristne for fire år siden og strever som flyktninger, men ville ikke bytte sin kristne tro mot noe.

Jeg møtte «Sami» for vel to år siden. Han fortalte at han måtte forlate både huset og forretningen sin i en by i Syria.

Det var på flukt han ble en kristen, i juli 2015. Jeg ble så glad for å se ham og familien igjen i desember 2018. Nå fikk jeg høre hvordan deres nye liv som kristne er.

Vanskelig

– I denne landsbyen er de fleste radikalisert; de tenker som IS, sier «Sami».

– Vi omgås ikke naboene og forteller ikke om vår kristne tro. For vi er de eneste kristne her, og det er veldig farlig.

Familien går lange omveier før de tar kirkeskyssen som kjører til kirken.

– Jeg føler meg som en fremmed her. Jeg kan ikke vise troen min åpent, og kona mi må dekke til håret sitt når hun går ute på gata.

Det siste året har vært vanskelig, sier «Sami».

– Vi kunne ikke sende barna til skolen før i oktober. Da var det noen som ga oss 300 dollar, slik at de kom inn. Jeg følte meg deprimert fordi vi ikke hadde penger. Og jeg hadde mange spørsmål omkring troen. Men jeg var sikker på at jeg ikke ville vende tilbake til min tidligere tro.

Elsker kirken

«Sami» fortsatte å gå i kirken i den vanskelige tiden, og han lyttet nøye til forkynnelsen.

– Ordene gikk rett til hjertet på meg, som om de var beregnet bare på meg. De berørte meg og helbredet meg. For når vi går gjennom vanskelige tider, åpner det seg alltid nye dører foran oss.

«Sami» og familien hans elsker kirken. Den har blitt en del av livet deres. Når jeg hører døtrene deres be, rører det ved hjertet mitt. Jeg spør familien hva de liker best i kirken.

– Forkynnelsen fra Bibelen, og å synge lovsanger til Gud, svarer kona «Leyla» og jentene.

«Leyla» legger til:

– Jeg elsker salmene og liturgien. Jeg takker Gud for at han har gitt meg fred.

– Å prise Gud får oss til å føle oss bedre, sier «Sami».

– Vi takker Gud hver dag og ber om bedre tider, om at Guds vilje må skje, ikke vår. Vi ber sammen med barna våre. Vi samler oss om kvelden, og da ber vi for dem vi tenker spesielt på.

Ikke redd for framtida

Nylig ringte de fra FN for å snakke om hvor familien kan bosettes. «Sami» ba da om å få endre status til «kristen» i søknaden.

– Jeg ser fram til å dra, for jeg er opptatt av at barna mine skal få en utdannelse. Å dra tilbake til Syria vil være ekstremt vanskelig.

– Jeg er ikke redd for framtida. Vår Gud er stor, og vi kjenner hans kjærlighet. Han vil ikke glemme sine barn. Det er det jeg forteller barna mine: Be til Gud, ikke meg, for han er deres himmelske far.

– Jeg ville ikke ha byttet troen mot alle penger i verden. Livet er kanskje ikke perfekt, men når vi ser tilbake på det livet vi hadde før, ler vi av hvordan vi tenkte den gangen.

«Leyla» spøker og sier:

– Jeg er en mye lykkeligere kvinne nå, for nå har han ikke lov til å ta seg fire koner; han må holde seg til den han har.

Sterkere tro

Familiens tro på Guds beskyttelse har bare blitt sterkere, sier «Sami».

– Tro meg; vi nyomvendte kristne har en sterkere tro enn de som er født kristne. Vi har lært, ikke bare å be til Gud, men også å takke og lovprise ham.

– **Hvis jeg måtte velge mellom den nye troen min og hele verden, så ville jeg velge Jesus. Vi har det kanskje ikke perfekt, men når jeg ser tilbake, ser jeg at de nye verdiene i livet vårt er verd mer enn noe annet.** ●

NY VERBUMBOK

Pilegrim

Langs veien og ved kjøkkenbordet

ULLA KÄLL

Stadig flere legger ut på pilegrims-vandring, og vi er alle vandrerer gjennom livet. I denne boka inviterer Ulla Käll oss til å stoppe opp og grunne over sju nøkkelord som kan gjøre vandringen rikere:

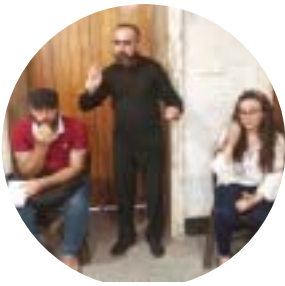
langsomhet – frihet – enkelhet – bekymringsløshet – stillhet – fellesskap – åndelighet

Boka egner seg godt til å ta med i tursekken om man går pilegrim, men kan like gjerne brukes hjemme ved kjøkkenbordet eller i en samtalegruppe.

Kr 265,-

 Verbum

www.verbumforlag.no

Hvorfor skulle Gud forlate deg?

Fader Younan har holdt kurs i traumebehandling i Qaraqosh, og skal snart ha et kurs til:

– Alt det vi opplever, har andre opplevd før oss. Og noe av skjønnheten i Bibelen er at de som er nevnt der, ikke nødvendigvis er gode mennesker.

– David var jo en synder. Så hvis vi gjør feil eller synder, kan vi se på David: Forlot Gud ham da han syndet? Aldri! Så hvorfor skulle Gud da forlate deg? Gud forandrer seg ikke.

– Vi må slutte å spørre hvorfor vi ble fordrevet fra landet vårt, i stedet må vi tenke på hvordan vi kan komme videre i livet.

– Det er som tre byer du reiser gjennom: Først fornektet du problemet, så blir du sint – og til slutt kommer den nye begynnelsen

– Jesus hjelper oss ut av fortvilelsen

Han er prest for de kristne som har vendt tilbake etter krigen. Fortsatt er sårene på sjel og sinn dype. **Fader Younan** bruker bibelhistorier til å hjelpe folk å snakke om det vonde.

Fader Younan er prest i den syrisk-katolske kirke. Han leder ukentlige bibelstudier blant kristne som har vendt tilbake etter krigen. Siden kirkene er ødelagt, holder han ofte samlingene på gårdsplassen utenfor.

Nytt forhold til Bibelen

Mange kristne har fått et fornyet forhold til Bibelen, forteller han.

– Bibelen har vært som en kokosnøtt for mange – de har ikke trengt gjennom skallet så de har fått smake den gode frukten inni. De har ikke kjent Det gamle testamentet. Men hvis vi forstår Det gamle testamentet, vil vi også forstå Det nye testamentet bedre.

– Det som har skjedd med oss, minner om da folket ble bortført til Babylon: Selv om folket hadde syndet, forlot ikke Gud dem. For Gud er alltid nær, selv om vi er borte fra ham.

De kristne i Irak har mange vakre kirker, forteller fader Younan.

– Men i hvor stor grad kjenner vi Jesus? Det er stor uvitenhet og mangel på kunnskap! Det er som Herren sa til profeten Jeremia: «Folket mitt er dårer, de kjenner meg ikke.» (Jer 4,22) Vi trengte å bli vekket opp!

– Så du tror Gud tillot at alt dette skjedde?

– Ja, det tror jeg. Hvis jeg ble spurt om jeg ville ha opplevd flukten på nytt, er svaret «ja». Da vi var på flukt levde vi i en nåde som ingen av oss har opplevd verken før eller siden. Vi levde i en tilstand av død, men vi levde!

– Som å dø

Det var den 6. august 2014 fader Younan måtte flykte. Klokket tallet var fire om morgenen.

– Jeg måtte forlate alt jeg eide, både klærne mine, bøkene mine, bilen min – hele min verden. Jeg fikk bare med meg de klærne jeg sto og gikk i.

Han sammenlikner flukten med det å dø:

– Det er jo slik jeg en gang skal forlate denne

verden – jeg skal ikke ha noen ting med meg! Gud viste meg at alt jeg har her på jorda, kommer til å bli verdiløst en gang. Da kommer ikke Gud til å spørre meg hvor mange bøker eller hvor mye penger jeg hadde.

– Har du sett noen forandring i de kristnes tro?

– Når vi leste Bibelen mens vi var på flukt, overførte vi bibelhistoriene direkte på våre egne liv. Da oppdaget vi at det som skjedde med oss, ikke var noe underlig eller overnaturlig. For også i gammel tid ble kristne forfulgt og satt på prøve – og slik ble troen deres styrket!

– Troen reddet oss

De kristne har spurt seg hvordan framtida ville ha sett ut hvis de ikke var kristne.

– Det som har reddet oss, er troen vår. Den reddet oss fra terroristenes ideologi. Hva om vi ikke hadde vært kristne – hvor skulle vi da ha funnet hvile og frelse?

– Hvordan har flukten påvirket de unge og deres forhold til Guds Ord?

– De unge er blitt mer åpne for Bibelen. På Facebook ser du nå at de skriver bibelvers og bønner. Vi arbeider hele tiden blant de unge. Vi er saltet i denne verden, og vi har et ansvar for at saltet ikke skal bli borte.

– Hva betyr arbeidet med traumebehandling i kirken din?

– Vi har sett at Bibelen handler om en måte å leve på, ikke bare om fromhetslivet. Jeg kan finne likheter mellom mitt eget liv og mennesker det står om i Bibelen. Vi har lest at Jesus gråt – da kan jeg som kristen også verdsette smerten og sorgen!

– Slik har vi sett at Bibelen er en bok for hele livet. Kurset i traumebehandling hjelper folk både åndelig og fysisk. På alle områder av livet hjelper Jesus oss ut av fortvilelsen. ●

Traumebehandling med Bibelen

De forente bibelselskaper (UBS) tilbyr i mange land kurs i «trauma healing», som det kalles på engelsk. I Syria og Irak har programmet blitt svært aktuelt etter krigen som påførte millioner av mennesker følelsesmessige traumer.

Kursene brukes over hele verden, men særlig i afrikanske land. Det Norske Bibelselskap støtter programmet i Burundi. Kursene har hjulpet tusenvis av mennesker til å bearbeide traumer etter borgerkrigen på 90-tallet og urolighetene som nylig har vært i landet.

Posttraumatiske lidelser etter krig og katastrofer er et velkjent fenomen. Når bibelselskapene tar opp traumebehandling, er fokus på hvordan bibeltekster kan brukes til å hjelpe mennesker å snakke om følelser og vonde opplevelser, og hjelpe dem å bearbeide traumene sine. Den faglige delen i programmet er kvalitetssikret av psykologer og terapeuter.

Det Norske Bibelselskap støtter i dag ikke arbeid med traumebehandling i Irak, men støtter tilsvarende arbeid i Syria.

20 år

I 2018 sette bibelselskapa seg eit mål: I løpet av dei neste 20 åra skal vi gje 600 millionar menneske tilgang til Bibelen på hjartesspråket. Dersom vi får inn den støtta som vi treng, skal vi klare å fullføre 1200 omsetjingsprosjekt innan 2038.

– Visjonen vår for dei neste 20 åra byggjer på den arven vi har frå generasjonar av trufaste tenarar før oss, som har ofra og gjeve så mykje, seier generalsekretær **Michael Perreau** i UBS.

– Vi vil halda fram og gjera oppdraget vårt med friskt mot, og vi vil samarbeide endå nærare enn nokon gong med partnerar over heile jorda.

BIBELOMSETJINGAR I VERDA – 1. JANUAR 2019

Kor mange menneske har Bibelen på sitt eige språk?

- 5,6 milliardar
- 805 millionar
- 411 millionar
- 246 millionar

Kor mange har fått B...

Bibelen – no på 692 språk

5,6 milliardar menneske har i dag tilgang til ein bibel på sitt eige språk. Likevel er det meir enn halvparten av språka i verda som ikkje har fått ei einaste bok i Bibelen omsett.

Det finst 7350 språk i verda. Heile Bibelen er no tilgjengeleg på **692 språk**. Altså finst det ein heil bibel på mindre enn 10 prosent av språka i verda. Men dette er samtidig dei største språka; dei blir tala til saman 5,6 milliardar menneske, noko som utgjer nesten 80 prosent av menneska i verda.

I tillegg er heile Det nye testamentet omsett til **1547 språk** som blir tala av 805 millionar

menneske. Dessutan er minst ei bok i Bibelen omsett til **1123 språk** som blir tala av 411 millionar menneske.

3899 språk utan Bibelen

Enno er det 1,5 milliard menneske som ikkje har ein heil bibel på sitt eige språk. Og på nesten fire tusen språk har dei ikkje fått ei einaste bok i Bibelen omsett enno. Desse

Mange språk
Bibelen omsett?

Heile biblar

Nytestamente

Ei bok i Bibelen

Ingen del
av Bibelen

Språk
verda:
7 350

692
1 547
1 123
3 988

3988 språka blir tala av 246 millionar menneske, som altså ikkje har tilgang til nokon del av Bibelen på sitt eige morsmål.

Bibelselskapa arbeider nært med andre organisasjonar som driv med bibelomsetjing, som Wycliffe og SIL. I 2018 var vi med og fullførte nye bibelomsetjingar på 66 språk som blir tala av til saman 440 millionar menneske. 44 av desse språka fekk sine første bibeltekster i fjor: På ni språk fekk dei heile Bibelen, på femten språk var heile nytestamentet ferdig, og på tjue språk vart det for første gong fullført ei heil bok i Bibelen.

Biblar til døve og synshemma

Blant dei tjue språka som fekk si første bok i Bibelen i fjor, var det fem teiknspråk: i Ungarn, Litauen, Japan, Thailand og

Guatemala. Det finst 70 millionar døve i verda. I dag finst ein del av Bibelen på berre 45 av dei fire hundre teiknspråka i verda. Ingen teiknspråk har enno fått heile Bibelen omsett.

– Eg voks opp i ein kristen familie. Men det var først då eg møtte ein annan døv som fortalde evangeliet for meg på teiknspråk, at eg skjøna kva det handla om, seier ein av omsetjarane i Ungarn, József Kéri.

Bibelselskapa held òg fram arbeidet med å gje ut Bibelen i blindeskrift (Braille). I 2018 vart Luganda, eit språk i Uganda, språk nummer 45 som fekk ein heil Braille-bibel. I sju land vart det gjeve ut nye bibelutgåver i blindeskrift. Ein heil bibel har meir enn 40 store bind og kostar 600 dollar å trykkja.

Vekst for digitale biblar

Digital Bible Library® (DBL) vart etablert i 2011. Her blir bibeltekstene lagra i eit standardisert format som kan brukast og delast overalt. Hundrevis av millionar menneske kan no lasta ned bibelteksta på sitt eige språk, same kvar i verda dei bur, med hjelp av appar som YouVersion.

Ved utgangen av 2018 inneheldt biblioteket 2120 tekster på 1430 språk. 799 av desse er heile biblar, på 440 språk. Talet på lydiblar voks i fjor til 1125 biblar på 752 språk som blir tala av 5,4 milliardar menneske. Den første videobibelen vart òg lasta opp – Markusevangeliet på Thai-teiknspråk.

– Vi lever i ei tid då Bibelens bodskap om nåde, forsoning, rettferd, fred og kjærleik trengst meir enn nokon gong før, seier **Alexander M. Schweitzer** i Dei sameinte bibelselskapa (UBS).

– Difor er det så viktig å sørgje for at alle, same kva språk dei talar, har tilgang til Bibelen, seier Schweitzer.

– **Vi må hugsa at vi lever i ei heilt spesiell tid for bibelomsetjing. All den nye teknologien gjev oss sjansen til å arbeide på heilt nye måtar.** ●

Gråt og glede

På mange språk trengst det òg nye omsetjingar, for å sikra at nye generasjonar kan forstå språket i Bibelen. I 2018 kom det ut nye omsetjingar på 22 språk som blir tala av 363 millionar menneske. Eit av desse språka er Havakinau-språket i Vanuatu i det sørlege Stillehavet.

Då det reviderte nytestamentet på Havakinau vart innvigd, var det ei kjensleregadd stund. Vulkanutbrotta på øya Ambae sist år gjorde at folket der måtte evakuerast til andre øyar. Dette forseinka utgjevinga av det etterlengta nytestamentet.

Folk gret då dei lytta då dei nye bibeltekstene vart lesne høgt. Dei song og dansa med nytestamenta sine og bad for framtida.

– Den reviderte teksta vil hjelpa folket her å koma djupare inn i teksta, slik at trua deira òg kan veksa, seier **Kathleen Lingi**, ein av omsetjarane.

Takknemlig for Bibelen

Jens Fredrik Brenne og kona satt på trikken på vei opp til Nordstrand. Der møtte de en tidligere innsatt som straks satte seg sammen med dem.

– Det var han som tok kontakt, det kan ikke jeg gjøre, sier Brenne. Mannen tar med en gang opp tråden fra samtale i fengselet:

– Jeg er så takknemlig for den bibelen du ga meg! Den har forandret livet mitt. Nå har jeg sluttet med rus, og jeg har fått en helt ny kraft. Det ser veldig bra ut nå, sa han.

Mannen spør hvorfor Brenne rådet ham til å lese Det nye testamentet først.

– Jeg har hatt mer enn nok med å lese Det nye testamentet, for det har forandret livet mitt, sa han, før han trykte hånda mi og hoppa av trikken igjen.

– Wow, tenkte jeg.

– Sånt opplever jeg nesten daglig – jeg hører mange slike historier, sier Brenne.

– Jeg så takknemlig for jobben jeg har. For det er så mange i fengselet som er takknemlige for Bibelen.

– Før leste jeg, men nå studerer jeg, sier Peter om den nye studiebibelen.

– Som å komme tilbake til en venn

Peter fikk en bibel i fengselet. «Det var som å komme tilbake til en venn jeg hadde sviktet», forteller han til fengselsprest **Jens Fredrik Brenne**.

Peter kom til Eidsberg fengsel i juli 2017, en måned etter at det nye fengselet ble åpnet. Da kom han fra Oslo fengsel, hvor han hadde sittet i ett år. Der hadde han hatt besøk av Frelsesarmeens fengselskapellan **Poul Midjord**:

– Han ga meg en bibel. Jeg tok imot, men følte meg skamfull. Det var som å komme tilbake til en venn jeg hadde sviktet, for å be om hjelp på nytt, sier Peter.

– Når begynte du først å lese i Bibelen?

– Jeg fikk min første bibel av broren min da jeg var ni eller ti år gammel. Siden gikk jeg i en kristen studentgruppe, men som attenåring sluttet jeg å lese i Bibelen. I stedet begynte jeg å reise, drikke og ha det gøy.

Bibelgruppe

Da Peter kom til fengselet i Eidsberg, fikk han på nytt behov for et kristent fellesskap og for å lære mer om Bibelen. En dag kom han og en annen innsatt til Jens Fredrik Brenne og ba om hjelp til å starte en bibelgruppe.

– I bibelgruppa lærer vi av hverandre, sier Peter.

– Nylig ble jeg imponert av en ung kar som jeg hadde fått med i gruppa. Han ble utfordret til å be høyt, og han ba til Jesus for oss alle! Det har ikke jeg turt ennå.

Peter spurte også Brenne om hjelp til å lese i Bibelen. Han skaffet ham en nederlandsk studiebibel fra Bibelselskapet. Peter er nemlig flerspråklig.

– Jeg ønsker å tjene Herren som kirketjener, sier Peter.

Peter har fått flere arbeidsoppgaver i fengselet.

– Hva gir denne bibelen deg?

– Som vi sier på engelsk: «It kills two birds with one stone»: Den hjelper meg både å holde det nederlandske språket ved like, og den gir meg en ny smak på innholdet i Bibelen. Før leste jeg – men nå studerer jeg!

Kirketjener

I fengselet har Peter fått tillitsjobb: Han lager kaffe og snakker med folk, og han vasker både kjøkken og skole i arbeidsavdelingen, og avdelingen for helse, Nav og prest. På søndager er han kirketjener.

– Vi er heldige som har gudstjeneste hver søndag, sier han.

– Først hjalp jeg til som frivillig. Siden ble jeg spurt om å ta hovedansvaret. Jeg ba over det og kom til at jeg ønsket å tjene Herren og de innsatte. «It keeps me humble to serve people.» Jeg fortjener ikke den velsignelsen jeg har fått, men jeg vil gjerne gjøre noe tilbake for at troen kan vokse,

Peter fikk sist høst en dom på seks år og fire måneder for smugling.

– Det var en hard dom, syntes jeg, så jeg anket til lagmannsretten. Men de ga meg ti måneder ekstra. Da jeg kom tilbake på av

delingen hadde gutta bakt sjokoladecake til meg!

– Du er i godt humør, hvorfor er du ikke deppa?

– Jeg er «in good mood»! Femti prosent på grunn av alt det Gud har gitt meg, og femti prosent på grunn av den britiske humoren min! «You must see the funny side in life!»

Nye valg for framtida

– Du har tatt noen nye valg for framtida?

– Ja, jeg har behov for å forandre meg, men det klarer jeg ikke alene. Gud har gjort det mulig for meg – ved sin nåde.

Med glimt i øyet sier Peter:

– Før jeg ble arrestert trodde jeg at jeg var en god person. Nå tror jeg at jeg er en bedre person, men jeg er fremdeles verre enn jeg var før!

Peter ser også fram til å komme hjem, når den tid kommer. To ganger i uka snakker han med sin kone på Skype.

– Hun har vært trofast og ventet på meg. Hun har bedt for meg, og nå ønsker hun meg velkommen hjem, smiler Peter. ●

Bibler til fengsler

Torstein Hansen er ansvarlig for utenlandske bibler i Bibelselskapet. Han husker da Jens Fredrik Brenne spurte om han kunne skaffe en nederlandsk studiebibel.

– Jeg husker den bibelen. Den ble sendt til oss som et prøveeksemplar, men jeg tok vare på den, i fall den skulle komme til nytte. Så da spørsmålet kom fra Jens Fredrik, kunne jeg etterkomme ønsket hans med en gang.

Det hører med til sjeldenhetene at en innsatt ønsker seg en studiebibel, sier Hansen.

– Slike hendelser som denne viser at vi kanskje bør revurdere den stereotype oppfatningen vi har av innsatte som bare hardbarkede forbrytere.

Bibelselskapet har bibler på omkring hundre språk på lager.

– I tillegg gjør vi hva vi kan for å skaffe en, dersom noen ber om en bibel på et språk vi ikke har inne, sier Hansen.

Bibelselskapet distribuerte i fjor 1835 bibler på andre språk. Torstein Hansen anslår at rundt halvparten av disse gikk til innsatte i norske fengsler.

Torstein Hansen kan kontaktes på telefon 47 97 64 76 og e-post toh@bibel.no.

RIK bibelbruk koster kr. 189,-

Vi tilbyr også pakker med bøker til bruk i bibelgrupper og menigheter:

3 bøker: kr 498,-

6 bøker: kr 996,-

For å bestille bøker, gå til **www.bibel.no** eller ring 47 97 64 93.

Boka kommer ut på bokmål og nynorsk.

RIK bibelbruk er godkjent av Kristelig Studieforbund. Grupper og kurs som benytter boka, kan søke om statsstøtte til studiearbeid.

Les mer på **www.k-stud.no** eller ta kontakt på e-post: **post@k-stud.no**.

Teksten på side 22-23 er en forkortet og bearbeidet versjon av kapittel 4 i boka RIK bibelbruk.

Bibelen som ble funnet fram igjen

Kapittel 4 i boka **RIK bibelbruk** starter i et vanlig hjem, med en av de sterkeste fortellingene om RIK bibelbruk som vi har møtt.

Qin ble en bibelleser etter å ha opplevd svar på forbønn.

Vi møtte ei kvinne som bodde i Hunan-provinsen. Hun het **Qin Xiaoping** og var i begynnelsen av femtiårene. Hun dro litt på beina når hun gikk. Hun hadde hatt polio-myelitt som barn.

Fra hun var tre til hun var fjorten år kunne hun ikke gå. Faren hennes pleide å bære henne fram og tilbake til skolen. Men hun ville så gjerne lære å gå igjen. En dag da hun var fjorten år, sa hun til moren sin: «Jeg vil så gjerne lære å gå!» «Da skal du be til den kristne Gud», sa moren. Hun hadde vært kristen helt fra før kulturrevolusjonen.

Én gammel bibel

Under kulturrevolusjonen (1966–1976) ble kirker og kristne institusjoner stengt. Det var forbudt å eie og lese Bibelen. Men moren til Qin Xiaoping hadde gjemt én gammel bibel. Hun pakket den inn i et stykke voksduk og gjemte den inne i rommet hvor de lagret mat. Der ble den liggende i ti år.

I 1977 var mange av de gamle forbudene blitt fjernet. Derfor sa moren til Qin: «Be til Gud om å bli frisk, og du skal bli frisk!» I tida etter bønnen opplevde jenta at hun klarte å begynne å gå igjen. Denne opplevelsen gjorde at hun kom til kristen tro.

Nå fant moren fram igjen bibelen hun hadde gjemt på lagerrommet. Moren spurte om ikke Qin kunne lese høyt fra Bibelen for henne. Også en nabo ble med, og slik ble de en liten gruppe på tre mennesker som leste Bibelen sammen hver kveld.

Leste hele Bibelen

På et år leste de gjennom hele Bibelen. Så begynte de forfra igjen. Etter hvert var det flere og flere som kom for å høre på lesingen. Da de var tretti, var det ikke plass til dem

lenger. Derfor kjøpte de et hus som de gjorde om til kirke. I 2006 var de blitt så mange at de bygde ei ny og større kirke.

Da vi besøkte Qin i 2014, hadde kirka fått tre avleggere i og utenfor byen. Til sammen var det nå 270 medlemmer i de fire kirkene. Og alt startet med tre mennesker som leste Bibelen sammen.

Det var ingen misjonær, evangelist eller prest som hadde grunnlagt denne kirka. Det var en gruppe mennesker som bestemte seg for å komme sammen og lese Bibelen – **regelmessig, i fellesskap og kontinuerlig**. Den ene bibelen ble spiren til fire kirker. Liknende historier kan vi høre over hele Kina.

En kinesisk bibel

Dette var bare mulig fordi det fantes en kinesisk bibel. Den mest brukte bibelutgaven er fra 1919 og ble oversatt av utenlandske misjonærer. Siden har den blitt varsomt revidert. Ordlyden i denne oversettelsen er kjent og elsket av kristne over hele Kina.

Under kulturrevolusjonen lærte de kristne lange tekstavsnitt utenat, og de laget melodier som de sang tekstene på. Slik flyttet bibelteksten fra arkene og inn i hjertene. Da de kristne igjen begynte å samles, hadde de allerede bibelteksten i hjertet og på tunga.

Mange av biblene som finnes i norske hjem, står dessverre i bokhylla. Men kraften i ordene er den samme, potensialet i disse ubrukte biblene er like stort som i Kina. Hva ville skje om norske bibellesere begynte å lese Bibelen sammen i hjemmene, slik Qin Xiaoping og moren hennes gjorde. ●

Studie- og utviklings-spørsmål

Til personlig refleksjon:

- Har du funnet et godt sted i huset hvor du kan lese i Bibelen?
- Har du en fast tid, eller har du andre faste rammer om lesingen?
- Kan du på andre måter gjøre det lettere å lese Bibelen hjemme?

Til samtale i bibelgruppa:

- Hvor i huset pleier dere å lese i Bibelen? Del med hverandre.
- Oppmuntrer menigheten familien til å lese i Bibelen sammen?
- Hva kan vi gjøre i hjemmene våre for å gjøre det lettere å lese i Bibelen?

Til utvikling i menigheten:

- Hva gjør menigheten for å oppmuntre folk til å lese Bibelen hjemme?
- Er det noen forbindelse mellom det som leses i kirka og i hjemmet?
- Hva kan familiene selv gjøre for å styrke bibellesingen i hjemmet?

Utfordringen

Finn et fast sted for Bibelen i hjemmet, et sted hvor den er synlig og lett å finne. La den ligge åpen også når den ikke brukes.

Foto: Hans J. Sagrusten

En bibel – hver måned

For bare 26 kroner i måneden kan du gi en bibel – hver måned – til en som ønsker seg det. Guds Ord gir både trøst, støtte og veiledning. Finnes det en bedre gave å gi?

Barn, ungdom og voksne, misjonærer, prester og søndagsskolelærere, fiskere, bønder og lærere – alle ønsker de seg en bibel. Men mange av dem bor i et land der de ikke kan gå inn en bokhandel og kjøpe den. Nå kan du være med og gi én av dem en bibel, hver eneste måned.

I gjennomsnitt koster det **26 kroner** å gi en bibel, en bibeldel eller et hefte med bibeltekster til en som trenger det. Behovet er stort.

Nyhet: Gi fast via sms!

Det er enkelt å gi fast med mobilen: Send kodeord **Enbibel** til **2474** for å registrere deg som fast giver.

En gang i måneden får du en tekstmelding, og du gir **26 kroner** pr melding. Gaven belastes din mobilregning.

En bibel. Hver måned.

Bibelgaven